

*Kósa Rita Diána
Debreceni Egyetem
HTDI Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program*

Előadás címe:

*„Ezzel a tanulóval megoldódott, elköltöztek innen, már nem jelent problémát” avagy
konfliktuskezelés falusi általános iskolákban*

Kutatásom témája a rejtett tanterv jelenléte és működése napjaink falusi általános iskoláiban. Feltételezésem szerint a diákok természetes konformitását az általános iskola konformizmussá alakítja át, részben a konfliktusok hatalmi jellegű kezelésével. Erre rá is kényszerül, hiszen nem tudja feloldani azt az ellentétet, ami a diákok és az általa közvetített társadalomkép között feszül. A magatartási alternatívákat leszűkíti az elfogadás vagy elutasítás alternatívájára, miközben a tudáselosztás, a jutalmazás, a büntetés fölötti hatalma és az életpályák alakulásában játszott szerepe miatt a gyerekek nem kérdőjelezzik meg autoritását.

Amikor az általános iskola falain belüli konfliktusokról beszélünk, akkor nem azok meglétének vagy hiányának van a hangsúly, sokkal inkább azok kezelésének módozatainak. Az iskola jogszerű működése, a konfliktusok demokratikus lezajlása vagy le nem zajlása szocializációs hatással rendelkezik. Feltételezhető, hogy a jogok, a társadalom jelenségeinek ismerete, az attitűdök és a cselekvési hajlandóságok egymással összefüggő rendszert alkotnak. A demokratikus szocializáció során a konfliktusok kezelése minden érintett érdekének figyelembevételével, partneri viszonyban és konstruktív feloldással kell hogy történjen. Az iskolapolgárok jogainak mekkora teret enged valójában az iskola? Hogyan kezelik az iskolák az ellentéteket? Milyen eljárásokat alkalmaznak az érdekek egyeztetésére? Mit jelent valójában az, ha egy iskolában egyáltalán nincs fegyelmi eljárás?